

ఘోసీ

నాటకం

“కవిరాజు”
త్రిపురనేని రామస్వామి

ఖూనీ

సృజనకర్త
కవిరాజు త్రిపురనేని రామస్వామి
మన మాటల్లో
రావెల సాంబశివరావు

ఖూనీ

నాటకం

సృజనకర్త: కవిరాజు త్రిపురనేని రామస్వామి

మన మాటల్లో

రావెల సాంబశివరావు

ప్రచురణ కాలం: 15 జనవరి 2014

ప్రచురణకర్తలు:

త్రిపుర ప్రచురణలు

email: anil@anilatluri.com

డి.టి.పి. & లేఅవుట్:

శ్రీశ్రీ ప్రింటర్స్

మసీదుకి ఎదురుగా, అరండాల్ పేట

విజయవాడ -2

ఫోన్: 9490634849

వెల: రూ. 60/-

eBook: www.kinige.com

మనవి

కవిరాజుకు నూటపాతికేళ్లు నిండాయి. ఆయన రచనలకు సూరేళ్లు వస్తున్నాయి; కొన్ని చదువుదామన్నా దొరకటం లేదు - దొరికినవి అర్థంకావటంలేదు; అని భావించే వాళ్లు ఎదురవుతున్నారు. అటువంటి వారికోసమే యిటువంటి రచన.

అప్పట్లో రాజ్యాధికారం పురోహితవర్గం చెప్పుచేతల్లో వుంటే యిప్పట్లో “కోటరీ”ల కనుసన్నల్లో వుంటుంది. అటువంటి కుతంత్రాలను కొందరు రాజులు గ్రహించి వాటిని వ్యతిరేకించిన సందర్భాలు అరుదు. కోటరీల కుతంత్రాలకు ఎదురు నిలువలేని ప్రజా ప్రభుత్వాలను మనం కళ్లప్పగించి చూస్తూనేవున్నాం. అటువంటి కుటిలయత్నాల్ని భగ్నం చేయవలసిన అవసరాన్ని కవిరాజు త్రిపురనేని ఆనాడే గ్రహించిన తీరును వెల్లడించేందుకే యీ ప్రయత్నం.

కాలగమనంలో భాష పటుత్వం రచనల్లో సన్నగిల్ల సాగింది. అయితే దానిని భావం పూరించేందుకు పూనుకుంది. భాషను కొంచెం మార్చినా, భావవిప్లవ ప్రదాత కవిరాజు త్రిపురనేని రామస్వామిగారి భావాలను యథాతథంగా యిందులో ప్రతిబింబించే ప్రయత్నం జరిగింది. ఈ మధ్య రామస్వామిగారు నాస్తికుడు కాదనేవరకు తీగపాకం లాగుతున్నారు కొందరు. ఈ నాటకం కొంతమేరకు అటువంటివారికి కనువిప్పుకాగలదు.

రామస్వామిగారు తమ పేరు చివరన వున్న “చౌదరి” అనే పదాన్ని తొలిసారిగా తొలిగించుకుంది ఈ రచన సందర్భంగానే అనేది అందరికీ గుర్తు చేయాలనుకున్నాం. నాటక రచనను పద్యాలు లేకుండా తీర్చిదిద్దిందీ యిందులోనే. ఇన్ని విషయాలు కలగలిసి యీ పుస్తకాన్ని యీ రూపంలో మీ ముందుండేట్లు చేశాయి.

ఈ నాటకాన్ని మన మాటల్లోకి రూపాంతరం చేసిన కవిరాజు సాహిత్యాభిమాని శ్రీ రావెల సాంబశివరావుకు వారికి సహకరించిన గుంటూరులోని కవిరాజు త్రిపురనేని రామస్వామి సాహితీ సమితి సభ్యులకు కృతజ్ఞతలు

- ప్రచురణకర్తలు

ఖానీ

మొదటి రంగం

(మునిపల్లె - యజ్ఞశాల - గౌతముడు, శునశ్శేపుడు, బాలకులు - నవరంద్రాలు బిగించి పట్టుకొనబడిన మేక - యజ్ఞగుండము - కట్టెలు - ప్రజ్వరిల్లే అగ్నిహోత్రం)

వేసుడు : (హడావిడిగా వచ్చి, చూచి, బిగ్గరగా) యజ్ఞాలకు అలవాటు పడిన ఆశ్రమవాసులారా! ఏమి పనయ్యా యిది? జంతుబలి వేనరాజ్యంలో నిషేధింపబడిన సంగతి మీకు తెలియదా? శిక్ష అనుభవించాలని వుందా?

గౌతముడు : శాంతించండి మహారాజా!

వేసుడు : ఆ మేకను వదిలెయ్యండి. యజ్ఞగుండలో ఒక్క కట్టెపడిందో ఓ ప్రాణం ఎగిరిపోతుంది. నా శాసనాన్ని ధిక్కరించి ఎవ్వడూ బ్రతకలేడు. నేను దేశ సంచారం చేసి స్వయంగా వాస్తవాలు గ్రహిస్తాను. కనుక ఎవ్వరికయినా తప్పించుకు తిరగటం కుదరని పని.

గౌతముడు : ఆర్య ఋషుల ఎదుట అంతటి అహంకార ప్రదర్శనా! మా శాపం వల్ల ముండి మసికానివాడు లేడు.

వేసుడు : నేను ఎల్లకాలం జీవించనుగా! పోనీలే గౌతమా! మీ మునులలో పుట్టి చనిపోని వాళ్లుంటే ఒక్కళ్లని చూపెట్టు. శాపాలతో మనుషుల్ని చంపటం గొప్పని చెప్తన్నావా? పులి సాధు జంతువుల్ని చంపటానికి మీరు మనుషుల్ని శాపాలతో చంపటానికి మధ్య తేడా యేముంది? ఒకవేళ మీరు నన్ను ఖానీ చేయాలనుకున్నా నేను స్థాపించ దలచిన ధర్మము ప్రచారం పొందక ముందు మాత్రం అది జరగని పని.

గౌతముడు : అంత అహంకారమా? చావు బ్రతుకులు కూడ నీ చెప్పుచేతల్లోనే వున్నాయా?

వేసుడు : ఎత్తి పొడుపులు అంత వత్తి పలకవలసిన పనిలేదుగాని అసలీ లోకంలో అహంకారం లేని అభాగ్యుడెవ్వడున్నాడయ్యా? ధృష్టవర్మా! వీళ్ల మాటలతో మనకు పనిలేదు. వాళ్లను నెట్టివేసి ఆ మేకని ముందు కాపాడు. వాదన సంగతి తరవాతలే.

ధృష్టవర్మ : చిత్తం ప్రభూ. (మేక వైపుకు నడుస్తాడు)

గౌతముడు : ధృష్టవర్మా! ఆగిపో. మంత్రించిన మేకను నువ్వు ముట్టుకోగూడదు

- ధృష్టవర్మ : ఓహో! నేను మేకను ముట్టుకునే వరకు దానిని వదలి వేయారా?! ప్రభువు చెప్పిన ప్రకారం చేసుకుపోవటమే నాపని.
- గౌతముడు : యజ్ఞశాలకు ఏం దుర్గతి పట్టింది! ఆర్యఋషుల్ని యిలా అవమానిస్తే వాళ్లు పడుండే రకం కాదు. వాళ్ల మాటలే ఈటెలు. కనుక మునులను ఎదిరించి సుఖనిద్ర పోయేవాడు ఎవ్వడూ వుండడని తెలియదా?
- వేనుడు : గౌతమా! ఎందుకయ్యా అంత పరుషంగా మాట్లాడతావ్? నన్ను మీరు పాషండుడని నోటికొచ్చినట్లు పేల్తారా? మీ పొగడ్డలను, తిట్లను నేనసలు లెక్క చెయ్యను. వాటివల్ల నేను చలించను, నేను షండుడనైతేనేం, పాషండుడనైతేనేం; నా రాజ్యంలోని ప్రజలు సుఖ శాంతులలో వర్దిల్తాయి. అంతేకాదు సమస్త జంతుజాలానికి కూడ బాధ కలగకూడదు. అలా బాధకలిగితే నా మనస్సు తరుక్కు పోతుంది. ఇన్ని మాటలెందుకు గాని యజ్ఞాలు ఏ విధంగా లోకానికి మేలు చేస్తాయో నిరూపించగలవా?
- గౌతముడు : వేనరాజా! మొండి పట్టుదల మానుకో. దీనివల్ల మనలో ఎవరికీ ప్రయోజనం లేదు.
- వేనుడు : ముందు నేనడిగినదానికి సమాధానం కావాలి.
- గౌతముడు : అయితే విను. మీ అంగవంశంలో పుట్టినవాళ్లు నీతి, న్యాయం పాటిస్తారు. వేదాలు చెప్పే కర్మల్ని తోసిపుచ్చరు. అధికారమదంతో ప్రజల్ని పీల్చి పిప్పి చేసిందిలేదు. రాజధర్మాలను వీడిన వాళ్లు కాదు. సుభిక్షంగా తమ రాజ్యాలను పరిపాలిస్తూ బ్రాహ్మణుల ఆశీస్సులు పొందుతూ పేరుగడించి మీ పూర్వుల స్వర్గానికి పోయారు. మరి అటువంటి పూర్వుల మార్గాన్ని కాదని నడుచుకోవటం ధర్మమేనా?
- వేనుడు : గౌతమా ఒక వేళ అదంతా నిజమే అయినా యిప్పుడు ప్రయోజనం లేదు. దేశకాలాలను బట్టి ఆచారాలు మారిపోతాయికదా. వారు విశ్వసించిన ధర్మములువేరు. నేను విశ్వసిస్తున్న ధర్మాలు వేరు. భూతదయకు అనుకూలం కాని పనులుచూస్తే నా గుండె కరిగి నీరవుతుంది
- గౌతముడు : రాజా! మా ఇంటికి అతిథిగా వచ్చావు. మా ఆతిథ్యాన్ని స్వీకరించు.
- వేనుడు : ఓహో అతిథి మర్యాదలు యిప్పటికి గుర్తుకు వచ్చాయి కాబోలు! నా ఆజ్ఞలపట్ల గౌరవం చూపకుండా నన్ను గౌరవించేదేముంటుంది?
- గౌతముడు : ఏదో మారుమూల కుటీరాల్లో కాపురాలు చేసుకునే మాకు అతిథి, అభ్యాగతుల మర్యాదలు ఏం తెలుస్తాయిలే! పోనీలే యజ్ఞములు ఏ విధంగా లోకానికి మంచి చేస్తాయో చెప్తాను విను.

- వేసుడు : వినేందుకు నేను సిద్ధంగానే వున్నా.
- గౌతముడు : మేఘములు పొగవలన పుడతాయని తెలుసుగా ?
- వేసుడు : అయితే ఎటువంటి పొగవలన?
- గౌతముడు : యజ్ఞము చేసేప్పుడు లేచే పొగవలన.
- వేసుడు : మిగతా రకాల పొగల సంగతేంటి?
- గౌతముడు : యజ్ఞ ధూమానికుండే మహాశక్తి వాటికుండదు.
- వేసుడు : అలా అని ఎవరు కనిపెట్టారో?
- గౌతముడు : ఆర్య ఋషులు. జరిగినది, జరుగుచున్నది, జరుగబోయేది తెలిసిన మునులు వెలెవాళ్లనుకుంటున్నావా?
- వేసుడు : మునులు వెలెవాళ్లని నేననుకోను. వాళ్లు కాల చక్రాన్ని సైతం ఎదురు తిప్పగలిగిన వాళ్లు. మునులే మాలాంటి వాళ్లను వెలెవాళ్లనుకుంటారు. సరే ఈ ఘర్షణ ఎందుకులే. మీరు చెప్పేది పూర్తిగా చెప్పండి.
- గౌతముడు : మేఘాలు యజ్ఞధూమాల నుండి పుడతాయి గనుక మీ ఆజ్ఞను ధిక్కరించి కూడ యజ్ఞాలు చేస్తున్నాం.
- వేసుడు : అందుకు కారణం?
- గౌతముడు : కారణమా?! కరువు రాకుండా వుండాలంటే పాడిపంటలు పుష్కలంగా వుండాలి. పాడిపంటలు పుష్కలంగా వుండాలంటే వానలు కురవాలి. వానలు కురవాలంటే మేఘాలు కావాలి. మేఘాలు కావాలనే మేము యజ్ఞాలు చేసి పొగ రాజేయటం.
- వేసుడు : సరిపోయింది! - యజ్ఞాలు చేయాలంటే ఋషులు కావాలి. వాళ్లు కావాలంటే కుటీరాలుండాలి. వాటికోసం ఆశ్రమాలుండాలి! అంతేనా?! అసలు మీ కుతర్కము నా ముందు ఎలా నిలస్తుంది. నేను సునీథాదేవి కుమారుణ్ణి నీకు తెలియదా?! ఆమె గొప్ప విద్యాంసురాలు. మంచి వివేకంతో మనలు కుంటూ వుంటుంది. సృష్టి రహస్య జ్ఞానం తెలిసిన వనిత. ఆమె బోధనలో పెరిగిన నేను కుతర్కమును ఎలా అంగీకరించగలను? నా రాజ్యంలో యజ్ఞాలను నిషేధించి ఎంతకాలం అయ్యిందో గుర్తులేదా? మరి అప్పటి నుండి యిప్పటి వరకు మేఘాలు కన్పిస్తునే వున్నాయే. వర్షాలు కురుస్తునే వున్నాయే. ముక్కారు పంటలు పండుతూనే వున్నాయే. నా రాజ్యంలో కరువుల వూసేలేదే!

శునశ్శేపుడు : వేనరాజా! నీవు చెప్పింది వాస్తవమే. అయితే యిదంతా నీ ధర్మ సంస్థాపన ఫలం అనుకుంటున్నావా? ఎంత వెర్రి వాడవయ్యా! మీ వంశంపై ప్రేమతో ఎందరో మునులు నీ రాజ్యంలోని కీకారణ్యాలలో యెన్నెన్ని యజ్ఞాలు చేస్తున్నారో నీకేం తెలుసు? అలా కాకుంటే ఈ రాజ్యం యింత సుభిక్షంగా వుండేదని భావిస్తున్నావా?

వేనుడు : శునశ్శేఫా ! కొత్త వింతలు తెలియజేస్తున్నావే! శాసన ధిక్కారం యెంత చులకనై పోయింది. రాజ్యమంతటా తిరుగుతూ ఈ దొంగచాటు యజ్ఞాలను నిలిపివేయాలి. నేను అంగరాజ్యానికి రాజునయిన రోజు నుండి కరువులు లేవు. దుర్భిక్షంలేదు. దొంగలు, వ్యభిచారులు పర సీమలకు పారిపోయారు. పౌరులు సురక్షితంగా వాళ్ల పనులు వాళ్లు చేసుకుంటున్నారు. తిండి లభించక మలమల మాడే వాళ్లు లేరు. పల్లెలలో సైతం ప్రజలు నిర్భయంగా నిద్రపోతున్నారు.

ధృష్టవర్మా! వాళ్ల వితండవాదాలు వింటూ అలా నిలబడిపోయావేం? ఆ రావిపేళ్లు ఊరికే కాలిపోతున్నాయి. వాటిని ఆర్పివేయవయ్యా. అసలు భగవంతుడొకడు వుంటే నోరులేని ఈ మేక మాంసం కోసం లొట్టలు వేస్తాడా?!

శునశ్శేపుడు : ఆహో! వేనరాజా! ఏమి తెలివయ్యా నీది! నీ తండ్రి, తాత, ముత్తాతలకు తెలియని ధర్మ సూత్రాలు నీకు తెలుసన్నమాట. ఈ జీవాల్ని చంపేది దేవుళ్లను సంతోష పరిచేందుకు కాదు.

వేనుడు : కొత్తదారికి మళ్లవే! అయితే మరి యిలా జంతువుల్ని చంపటం దేనికో?

శునశ్శేపుడు : మునులు స్వార్థపరులు కారని, ఇతరుల ప్రయోజనంకోసం జీవిస్తారని నీకు తెలియదా?

వేనుడు : అలా చెప్పుకోవటం తెలుసు...అయితే?

శునశ్శేపుడు : ఈ యజ్ఞంవల్ల ఈ యజ్ఞ పశువు స్వర్గాన్ని చేరుకొంటుంది.

వేనుడు : మరి యజ్ఞం చేసినవాడు?

శునశ్శేపుడు : అతడికీ స్వర్గం లభిస్తుంది.

వేనుడు : ఒహో! పరార్థ జీవనం అంటే యిదా? ఋషులు ఇతరుల బాగుకోసం జీవించే వాళ్లయితే యింకొక్క పని చేయకూడదా?

శునశ్శేపుడు : ఏమిటది?

వేనుడు : మీ కులపతి, గురువు అయిన వయసుమళ్లిన యీ గౌతముడు నిన్ను యజ్ఞ పశువును చేసి క్రతువును ముగిస్తే లోకం ఎంతగా సంతోషిస్తుందో! ఒక్క యజ్ఞంతోనే గురు శిష్యులిద్దరికి స్వర్గలోక సుఖాలు దక్కతాయి గదా! మీ జాతికి చెందని ఈ మేకకు సద్గతులు కల్పించటం కన్న చిన్నప్పటి నుండి సేవించే నీకు ఉత్తమలోకం దక్కేట్లు చేయటం సమంజసంగా వుంటుంది కదా! గౌతమా! అలా ఎందుకు చేయకూడదు? అందులో తప్పులేదు కదా!

ధృష్టవర్మ : ప్రభూ ! ఈ శునశ్శేపుణ్ణి ఈ గుంజకు కట్టివేయమంటారా?! శునశ్శేఫా! ఇంత చౌకగా స్వర్గం లభిస్తూంటే యింక ఆలస్యం దేనికయ్యా?!

వేనుడు : అతడు యజ్ఞపశువు అయ్యేందుకు యిష్టపడాలికదా! అంతవరకు కొంచెం ఆగు. శునశ్శేఫా! ఉత్తమ లోకాలంటే ఏమిటో ఇంతవరకు చెప్పనే లేదు. సోమరులుగా తిని స్వేచ్ఛగా తిరగటం, కల్లుత్రాగటం, వయసుమళ్లిన వేశ్యలతో ముద్దుముచ్చటేనా?

గౌతముడు : అటువంటి విషయాలలో విశ్వాసమే లేని నీకు వాటి వూసెందుకు?

వేనుడు : తెలుసుకున్న తరువాత అయినా విశ్వాసం కుదురుతుందేమో! దయచేసి కొంచెం తెలియజెప్పండి.

శునశ్శేపుడు : ఇవి కొన్ని మాత్రమే!

వేనుడు : మిగిలినవి?!

శునశ్శేపుడు : ఎందుకులే ఈ ఎగతాళి పంచాంగము

వేనుడు : ఇందులో ఎగతాళి ఏమున్నది? ఆలోకంలో దొరకేవి యివే అయితే అవన్నీ యీ భూలోకంలో దొరకవా? విచ్చలవిడిగా తిరగవచ్చుగా! పీకలవరకు తాగవచ్చుగా! ముసలి పడుపుకత్తెల కౌగిళ్లలో కులక వచ్చుగా! దిక్కులేని ఒక జంతువును చంపి ఉత్తమ లోకాన్ని చేరాలనుకోవటం కన్న మించిన స్వార్థం మరేముంటుంది? అసలు పరలోకాలు వున్నవో లేవో? ఉన్నా అవి ఉత్తమలోకాలు అవునో కాదో? ఒకవేళ అయినా ఈ మేకను నిప్పుల్లో పేల్చి దాని మాంసం తిన్నంతమాత్రాన అవి దొరుకుతాయోలేదో! ఇలా ఉన్నవో లేదో తెలియని పరలోక సుఖాలకోసం భూతదయను చూపకుండా దానిని హింసించి ఎందుకు మూర్ఖుడివి కావడం?

శునశ్శేపుడు : వేనరాజా! ఇది పొగడటమా? బెదిరించటమా? గేలిచేయటమా? సహించలే కున్నాను.

End of Preview.

Rest of the book can be read @

<http://kinige.com/kbook.php?id=2482>

* * *